

HOMILIA FESTA DEL MARTIRI DE SANT JOAN BAPTISTA

Ermita de Sant Joan de Missa, 25 d'agost de 2023

Des de molt antic, l'Església celebra dues festes en honor de Sant Joan Baptista, la festa del seu naixement i la del seu martiri. La memòria d'avui es remunta a la dedicació d'una cripta a Sebaste (Samaria), on es venerava el seu cap a mitjan del segle IV. Des d'allà es va estendre el seu culte a Jerusalem i, després, a les esglésies d'orient i d'occident. També a la nostra illa va arribar el culte a aquest sant precursor del Senyor i la celebració d'aquest dia de la seva decapitació per fidelitat a la veritat.

Acabam d'escoltar en l'Evangeli el relat terrible d'allò que va succeir. El capritx d'una ballarina i la corrupció d'un governant van provocar la mort d'un testimoni de la veritat. Tallant el seu cap van voler fer callar la seva paraula, silenciar la veu d'aquell què denunciava la immoralitat dient a Herodes que no li era lícit viure amb la seva cunyada. Joan Baptista no va voler callar la veritat; això va provocar l'odi d'aquella dona adúltera i, finalment, la seva mort. És significatiu que, tot i que Sant Joan no va morir a causa del seu testimoni de Crist, l'Església sempre ho va considerar un màrtir, perquè -com explica Sant Beda- "si bé el seu perseguidor no el va forçar a que negués a Crist, sí que va tractar d'obligar-lo a callar la veritat; i això és suficient per afirmar que va morir per Crist." (Homilia 23: CCL 122, 354. 356-357).

Testimonis de la veritat

El testimoni de Joan ens anima a superar les nostres pors i complexos, per ser també nosaltres testimonis de la veritat. L'ambient social que es respira dificulta el compromís amb la veritat. En un recent i lluminós anàlisi, els bisbes espanyols assenyalen que la cultura dominant és relativista, cosa que significa que *"tot està en funció de la percepció subjectiva de cadascú i dels interessos dels grans grups de poder"*; en conseqüència, *"es fan molt difícils els compromisos estables i la vivència de la fe"* (Fidels a l'enviament missioner, I, 2). En aquest context, molts cristians senten la temptació d'ocultar la seva condició i de callar les seves conviccions sobre l'ésser humà, la vida, la família o la justícia social. La festa d'avui ens convida a proclamar amb força i amb gran llibertat la veritat que hem rebut. *"No els hi tinguis por"*, deia Déu a Jeremies. Sense por va actuar el Baptista. Sense por també

nosaltres hem de proclamar la nostra fe, sense fanatismes ni imposicions, però sense callar la veritat que coneixem i que és un tresor que hem d'aportar a la nostra societat. Recordau el meu lema episcopal “proclamar la veritat amb caritat”, seguin St. Pau. El Papa Francesc diu que no hem de tenir por de proclamar la veritat encara que resulti incòmoda; a allò que hem de tenir por és a fer-lo sense caritat.

Per a això és necessari:

1.- Una forta experiència de fe. No val viure del que ens han dit. Hem d'experimentar nosaltres mateixos la veritat de l'Evangelí, el goig de la trobada amb Crist, la plenitud de vida que atorga creure en Ell i seguir-lo. Per això, és indispensable ser homes d'oració, com ho va ser Joan Baptista, l'home de desert, que cerca en la solitud l'encontre amb Déu.

2.- Una bona formació cristiana. Crec que aquest és un punt feble de les nostres comunitats. Sense una bona formació, la fe trontolla davant els vents contraris. Es necessari conèixer bé tot allò que professa l'Església, tenir un fort sentit crític davant les diferents ideologies i saber discernir perquè no sigui l'opinió pública ni els mitjans de comunicació social els que determinin les nostres conviccions, sinó que els nostres criteris brollin de la Paraula que Déu ha revelat als homes. Aquest curs farem un esforç per aprofundir en les grans constitucions conciliars per tal de preparar-nos pel gran jubileu universal del 2025 i per a continuar el camí de la Sinodalitat forma part de l'estructura mateixa de l'església, de manera que compreguem que allò que el Papa Francesc ens diu ara, és una derivació del magisteri del Concili Vaticà II.

3.- Una gran confiança en l'Esperit Sant, que porta a terme l'evangelització. La nostra paraula i el nostre testimoni no són res sense la força de l'Esperit Sant. Ell posa foc en els nostres llavis i encén el cor de l'home perquè aculli l'Evangelí. Recordem el que Jesús va dir: *"no us preocupeu de com o què aneu a parlar ... l'Esperit del vostre Pare parlarà en vosaltres"* (Mt 10, 19-20). Voldria que les parròquies i els col·legis catòlics constitueixin la Vanguardia de l'evangelització a la nostra Diòcesi de Menorca. Les persones abans que les estructures.

Deixar que Jesús creixi

Sant Joan Baptista ens ensenya una altra cosa molt important: que per ser testimonis és necessari deixar que sigui Jesús qui creixi. El Baptista va assenyalar Jesús indicant que era l'Anyell de Déu, però va tenir la humilitat d'apartar-se per deixar-li lloc a Ell: "*És necessari que Ell creixi i jo minvi*" (Jn 3, 30), va dir. En el pròleg de Sant Joan es resumeix la seva actitud dient que "*no era ell la llum, sinó el testimoni de la llum*" (Jn 1, 8).

La proclamació de la veritat, que és Crist, exigeix de nosaltres la valentia de deixar que sigui Ell qui creixi en nosaltres, que sigui Ell qui ocupi el centre dels nostres pensaments i decisions. No som nosaltres qui hem d'ocupar el centre; no és l'Església qui ha de tenir el protagonisme. No és ella la llum; som -com Joan- testimonis de la llum. La nostra missió és obrir les portes perquè entri aquesta llum que és Crist en el cor dels homes. El deixeble no pot mai ocupar el primer pla, sinó que la seva missió és deixar lloc, obrir camí perquè vingui el Senyor.

Aquesta actitud ha de marcar la nostra vida i la de les nostres comunitats: assenyalar sempre a Crist, ajudant a tothom a posar-se en contacte amb Ell. En el nostre directori per a la iniciació cristiana es recorda que l'objectiu principal és "*conduir a la trobada amb Jesucrist i a la unió íntima amb Ell, amb l'objectiu que la persona visqui amb l'ajuda de la gràcia, com a deixeble seu*" (n. 5). Com va recordar el Papa Benet, el cristianisme és, sobretot, "trobada amb un esdeveniment, amb una persona" (Deus Caritas est, 1). La nostra missió és facilitar que altres visquin també l'experiència alliberadora d'encontre amb el Senyor que nosaltres hem viscut.

Conclusió

En aquest capvespre elevem la nostra pregària al Pare, per demanar-li que tinguem coratge per anunciar sense temors la veritat i perquè siguem capaços d'ajudar a moltes persones a conèixer i estimar Jesucrist. Amb les paraules de l'oració col·lecta podem dirigir-nos al Pare: "feis que, així com sant Joan Baptista va ser màrtir de la veritat i la justícia, així nosaltres lluitem amb valentia per la confessió de la Vostra doctrina".